

**ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«ПРИДНІПРОВСЬКА ДЕРЖАВНА АКАДЕМІЯ БУДІВНИЦТВА ТА АРХІТЕКТУРИ»**

КАФЕДРА МІЖНАРОДНОЇ ЕКОНОМІКИ
(повна назва кафедри)

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
Проректор з
навчально-виховної роботи
Галина ЄВСЄЄВА

« 31 » _____ 20 21 року

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Зовнішньоекономічна діяльність

(назва навчальної дисципліни)

спеціальність 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність»
(шифр і назва спеціальності)

освітньо-професійна програма «Підприємницька діяльність»
(назва освітньої програми)

освітній ступінь бакалавр
(назва освітнього ступеня)

форма навчання денна
(денна, заочна, вечірня)

розробник Чала Вероніка Сергіївна
(прізвище, ім'я, по батькові)

Статус дисципліни	Нормативна
Мова викладання	Українська
Курс / семестр	4 курс / 8 семестр
Кількість кредитів ЄКТС	4
Розподіл за видами занять та годинами навчання	Лекції – 30 год. Практичні заняття – 14 год. Самостійна робота (разом із підготовкою до екзамену) – 76 год.
Форма підсумкового контролю	екзамен
Контакти кафедри	Кафедра міжнародної економіки, 5-й поверх висотного корпусу, к. В-500, тел. +380567563360, https://pgasa.dp.ua/department/ep/
Викладачі	Чала Вероніка Сергіївна, к.е.н., доц.
Контактна інформація викладача (-ів)	chala.veronika@pgasa.dp.ua
Консультації	Графік консультацій розміщено та актуалізується на сторінці кафедри за посиланням https://pgasa.dp.ua/wpcontent/uploads/2017/07/grafik-konsultatsij-2021n.r.-2semestr.pdf

1. АНОТАЦІЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Програма вивчення навчальної дисципліни «Зовнішньоекономічна діяльність» складена відповідно до освітньої програми підготовки бакалаврів спеціальності 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» і входить до варіативної компоненти.

Предметом курсу є обґрунтування механізму організації, регулювання, планування та ефективного управління процесами ринкової трансформації зовнішньоекономічної діяльності підприємств в Україні.

2. ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

	Години	Кредити	Семестр	
				VIII
Всього годин за навчальним планом, з них:	120	4		120
Аудиторні заняття, у т.ч:	44			44
лекції	30			30
лабораторні роботи				
практичні заняття	14			14
Самостійна робота, у т.ч:	76			76
підготовка до аудиторних занять	15			15
підготовка до контрольних заходів	16			16
виконання курсового проекту або роботи				
опрацювання розділів програми, які не викладаються на лекціях	15			15
підготовка до екзамену	30			30
Форма підсумкового контролю				Екзамен

3. СТИСЛИЙ ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Мета вивчення дисципліни — отримання студентами знань з об'єктивних закономірностей, умов, процесів і специфічних особливостей зовнішньоекономічної діяльності (ЗЕД) підприємства, а також набуття навичок їх практичного використання.

Завдання вивчення дисципліни: розуміння сутності зовнішньоекономічної діяльності підприємства, цілей, мотивів, і передумов її виникнення, правового та економічного розвитку; вивчення видів та форм ЗЕД підприємства; усвідомлення економічної природи комерційних операцій на зовнішніх ринках; вивчення принципів укладання та виконання угод; проведення економічного аналізу ЗЕД підприємства, вивчення її ефективності.

Пререквізити дисципліни: «Макроекономіка», «Міжнародна економіка», «Економіка підприємства».

Постреквізити дисципліни: професійна діяльність за фахом.

Компетентності:

ЗК 2. Здатність застосовувати отримані знання в практичних ситуаціях.

СК2. Здатність обирати та використовувати відповідні методи, інструментарій для обґрунтування рішень щодо створення, функціонування підприємницьких, торговельних і біржових структур.

СК3. Здатність здійснювати діяльність у взаємодії суб'єктів ринкових відносин.

СК6. Здатність здійснювати діяльність з дотриманням вимог нормативно-правових документів у сфері підприємницької, торговельної та біржової діяльності.

СК9. Здатність до організації зовнішньоекономічної діяльності підприємницьких, торговельних і біржових структур.

Програмні результати навчання:

PH 2. Застосовувати набуті знання для виявлення, постановки та вирішення завдань за різних практичних ситуацій в підприємницькій, торговельній та біржовій діяльності.

PH12. Володіти методами та інструментарієм для обґрунтування управлінських рішень щодо створення й функціонування підприємницьких, торговельних і біржових структур.

PH13. Використовувати знання форм взаємодії суб'єктів ринкових відносин для забезпечення діяльності підприємницьких, торговельних та біржових структур.

PH16. Знати нормативно-правове забезпечення діяльності підприємницьких, торговельних та біржових структур і застосовувати його на практиці.

PH19. Застосовувати знання й уміння для забезпечення ефективної організації зовнішньоекономічної діяльності підприємницьких, торговельних та біржових структур з урахуванням ринкової кон'юнктури і діючих правових норм.

Методи навчання: практичний, наочний, словесний.

Форми навчання: індивідуальні, групові, фронтальні і колективні.

4. СТРУКТУРА (ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН) ДИСЦИПЛІНИ

Назва змістових модулів і тем	Кількість годин, у тому числі				
	усього	л	п	лаб.	с.р
Змістовий модуль 1. Зовнішньоекономічна діяльність					
1. Зовнішньоекономічна діяльність суб'єктів ринкових відносин	7	2			5
2. Система митного регулювання в державі	12	4	2		6
3. Валютне регулювання ЗЕД підприємництва	12	4	2		6
4. Особливості оподаткування в сфері ЗЕД	12	4	2		6
5. Транспортне забезпечення контрактів ЗЕД	12	4	2		6
6. Фіксація цін в зовнішньоекономічних контрактах	12	4	2		6
7. Форми платежів у ЗЕД	12	4	2		6
8. Розпочаток партнерської ЗЕД та ключові засади контрактної діяльності	11	4	2		5
Підготовка до екзамену	30				30
Усього годин	120	30	14		76

5. ЛЕКЦІЙНИЙ КУРС

№ зан.	Тема занять	Кількість годин
Змістовий модуль 1. Зовнішньоекономічна діяльність		
1	Зовнішньоекономічна діяльність суб'єктів ринкових відносин	2
2-3	Система митного регулювання в державі	4
4-5	Валютне регулювання ЗЕД підприємництва	4
6-7	Особливості оподаткування в сфері ЗЕД	4
8-9	Транспортне забезпечення контрактів ЗЕД	4
10-11	Фіксація цін в зовнішньоекономічних контрактах	4
12-13	Форми платежів у ЗЕД	4
14-15	Розпочаток партнерської ЗЕД та ключові засади контрактної діяльності	4

6. ТЕМИ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

№ зан.	Тема занять	Кількість годин
Змістовий модуль 1. Зовнішньоекономічна діяльність		
1	Валютне регулювання ЗЕД підприємництва	2
2	Особливості оподаткування в сфері ЗЕД	2
3	Транспортне забезпечення контрактів ЗЕД	2
4	Фіксація цін в зовнішньоекономічних контрактах	2
5	Форми платежів у ЗЕД	2
6	Розпочаток партнерської ЗЕД та ключові засади контрактної діяльності	2
7	Валютне регулювання ЗЕД підприємництва	2

7. ТЕМИ ЛАБОРАТОРНИХ ЗАНЯТЬ

Навчальним планом лабораторні заняття не передбачені.

8. САМОСТІЙНА РОБОТА

№ п/п	Вид роботи / Назва теми	Кількість годин
Змістовий модуль 1. Зовнішньоекономічна діяльність		
1	підготовка до аудиторних занять	15
2	підготовка до контрольних заходів	16
3	Опрацювання розділів програми, які не викладаються на лекціях: Система регулювання та показники розвитку зовнішньоекономічної діяльності країни Технологія міжнародних інвестиційних операцій Розвиток інфраструктури ЗЕД	15 5 5 5
4	Підготовка до екзамену	30
	Усього годин	76

9. МЕТОДИ КОНТРОЛЮ

Методи діагностики успішності навчання: усний (поточне опитування); тестування; практична перевірка (розв'язування практичних задач).

10. ПОРЯДОК ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Максимальна оцінка за змістовий модуль – 100 балів.

Оцінка поточного контролю за **змістовий модуль 1 «Зовнішньоекономічна діяльність»** складається з:

- присутності студента на лекціях та наявності конспекту (максимальна кількість – 30 балів. Присутність на лекції та наявність конспекту – 2 бали, відсутність на лекції та наявність конспекту, або присутність на лекції без наявності конспекту – 1 бал, відсутність на лекції та відсутність конспекту – 0 балів);
- присутності та роботи студента на практичних заняттях (максимальна кількість – 14 балів. 1 практичне заняття – 2 бали). Активна робота, розв'язання всіх завдань вчасно, в

повному обсязі, наявність обґрунтованих висновків – 2 бали, розв’язання всіх завдань в повному обсязі, але без наявності висновків, що обґрунтовують відповідь – 1 бал, розв’язання відсутнє або відсутність на заняттях – 0 балів;

– конспектування розділів програми, які не викладаються на лекціях – 6 балів: надання повного розгорнутого конспекту – 6 балів; за надання конспекту, в якому розкрита сутність питання, але присутні неprincipові помилки, відсутня необхідна деталізація, студент одержує 4-5 балів; за надання конспекту, в якому розкрита сутність питання, але допущені помилкові тлумачення, студент одержує 3 бали; надання конспекту, в якому студент частково розкрив сутність питання, надання конспекту, в якому допущені незначні помилки – 2 бали; надання конспекту, який містить принципіві помилки – 1 бал, конспект повністю відсутній – 0 балів.

- розрахункове завдання, яке оцінюється 25 балами в разі повного розв’язання:
правильний алгоритм розв’язання, правильні, але приблизні розрахунки – 20 балів;
правильний алгоритм розв’язання, правильні, але незакінчені розрахунки – 15 балів;
правильний алгоритм розв’язання, правильний початок розрахунків – 10 балів;
правильний алгоритм розв’язання, але правильні розрахунки – 5 балів;
неправильний алгоритм розв’язання, неправильні розрахунки – 0 балів.

– виконання тестових завдань (максимальна кількість 25 балів).

Тести складаються з 25 питань. За кожну правильну відповідь студент отримує 1 бал, за неправильну відповідь – 0 балів.

Максимальна оцінка за екзамен – 100 балів. Екзамен складається з 2 рівноважних питань теоретичного курсу та 1 задачі.

Максимальна кількість балів за кожне теоретичне питання – 20 балів:

- за повну відповідь, що містить взаємозв’язок основних понять та визначень і характеризується логічним та чітким викладенням матеріалу, студент одержує 20 балів;
- відповідь надано, але допущені неprincipові помилки, відсутня необхідна деталізація, студент одержує 16-19 балів;
- якщо у відповіді розкрита сутність питання, але допущені неправильні тлумачення, студент одержує 11-15 балів;
- студент частково розкрив сутність питання, у відповіді допущені грубі помилки – 6-10 балів;
- якщо у відповіді містяться принципіві помилки, студент одержує 1-5 балів;
- повністю відсутня відповідь – 0 балів.

Максимальна кількість балів за задачу – 60 балів:

- за повну відповідь, що містить взаємозв’язок основних понять та визначень і характеризується логічним та чітким викладенням матеріалу, наявними висновками, поясненнями, що аргументують порядок виконання завдання, студент одержує 60 балів;
- за повну відповідь, що характеризується логічним викладенням матеріалу, недостатніми висновками та поясненнями, що аргументують порядок виконання завдання, студент одержує 55-60 балів;
- відповідь є правильною, проте відсутні висновки, пояснення, що обґрунтовують порядок виконання завдання, є неповними – 43 – 54 бали;
- якщо у відповіді допущені арифметичні помилки в розрахунках, відсутня необхідна деталізація та висновки, що обґрунтовують одержаний результат, студент одержує 29-42 балів;
- студент розв’язав задачу частково, наведено правильний порядок у розв’язанні задачі, проте у відповіді допущені грубі помилки, відсутні висновки та пояснення, студент одержує 16-28 балів;

- порядок розв'язання задачі є правильним, проте допущені грубі помилки у вирішенні, студент отримує 3-15 балів;
- якщо у відповіді містяться принципові помилки 3-8 балів;
- наявні невдалі спроби розв'язання задачі – 1-2 бали
- повністю відсутня відповідь, студент одержує 0 балів.

Підсумкова оцінка з дисципліни визначається як середньоарифметична, яка складається з оцінки за змістовий модуль та оцінки за екзамен.

11. ПОЛІТИКА КУРСУ

Політика курсу передбачає відповідальність викладача і студента за якість викладення та опанування навчального матеріалу, прозорість оцінювання, дотримання принципів академічної доброчесності. Середовище на заняттях є дружнім та відкритим до конструктивної критики.

Дотримання академічної доброчесності студентами. Студенти академії мають керуватися у своїй діяльності Кодексом академічної доброчесності ПДАБА ПЛПМ 0812-001:2018, яким встановлено загальні моральні принципи та правила етичної поведінки.

Дотримання академічної доброчесності здобувачами вищої освіти передбачає:

-самостійне виконання всіх видів робіт, завдань, форм контролю, передбачених робочою програмою навчальної дисципліни (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей);

-дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права;

-посилання на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей інших авторів; -надання достовірної інформації про результати власної (наукової, творчої) діяльності, використані методики досліджень і джерела інформації.

Дотримуємося Положення про запобігання та виявлення академічного плагіату у ПДАБА. Жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються. Якщо студент має сумніви або непевність, що його дії або бездіяльність можуть порушити Кодекс академічної доброчесності Академії, він може звернутися за консультацією до Комісії з питань академічної доброчесності.

Порядок зарахування пропущених занять. Відпрацювання пропущених занять відбувається у формі усного опитування (за пропуск лекції) та виконання індивідуального розрахункового завдання (за пропуск практичного заняття).

12. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна

1. Гребельник О.П. Основи зовнішньоекономічної діяльності. Підручник./О.П. Гребельник.- вид.3-тє перероб. та доповнене. – Центр навч.літ.,2008. – 432 с.
2. Закон України "Про зовнішньоекономічну діяльність". - Спосіб доступу: www.rada.gov.ua
3. Довідник ЗЕДівця.-2-е видання, переобл і доп. – Х.:Фактор, 2008. – 656 с.
4. Дроздова Г.М. Менеджмент зовнішньоекономічної діяльності підприємства: Навч. Посібник. К.: ЦУЛ. – 2002. 172 с.
5. Зовнішньоекономічна діяльність підприємств: Навч. посібник / За ред. Ю.Г. Козак; За ред. І.Ю. Сіваченко . - 2-ге вид., перероб. та доп . - К. : Центр навчальної літератури , 2006. - 792 с.
6. Зовнішньоекономічна діяльність підприємств: Підручник / За ред. І.В. Багрової. - К. : Центр навчальної літератури , 2004. - 580 с.
7. Зовнішньоекономічна діяльність підприємства: Навч. посібник / М.І. Дідківський. - К.: Знання, 2006. - 462 с.

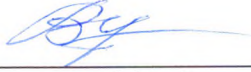
8. Макогон Ю.В., Орехова Т.В. Организация и функционирование предприятий с иностранными инвестициями: Учеб. Пособие. – Донецк: ДонНУ, 2000. – 125 с.
9. Зовнішньоекономічні операції і контракти: Навч. посібник / Коллект. автор Козик В.В., Панкова Л.А., Карп'як Я.С., Григор'єв О.Ю., Босак А.О. - К., 2004. – 608 с.
10. Зовнішньоекономічна діяльність підприємства / під ред. Ю.Козак, О. Сукач, Д. Бурлаченко. – К.: ЦУЛ, 2020. -268 с.
11. Зовнішньоекономічна діяльність / під. Ред А. Румянцев, Н. Румянцева. – К.: ЦУЛ, 2019. – с. 298 с.
12. Зовнішньоекономічна діяльність: Навч. посібник / А.П. Рум'янцев ; Н.С. Рум'янцева . - К.: Центр навчальної літератури , 2004. - 375 с.
13. Зовнішньоекономічна діяльність: Нормативна база / Уклад. Ф. Федорченко . - Х. : Фактор, 2004. - 448 с.
14. Ю.Козак, І. Уханова, О. Міндова Основи зовнішньоекономічної діяльності підприємств. – К.: ЦУЛ, 2022. – 269 с.
15. Орловська В.С. Управління зовнішньоекономічною діяльністю підприємства/ Орловская Ю.В, Дугінець Г.В., Фісуненко П.А., Варламова О.А. – Дніпропетровськ: 2010. – 265 с.
16. Особливості організації зовнішньоекономічної діяльності в Україні // Облік зовнішньоекономічної діяльності на підприємствах України : теорія, практика, рекомендації: Навч. посібник / Кадуріна, Л.О.. - К., 2007.
17. Правові основи зовнішньоекономічної діяльності: Навч.-метод. посібник / В.Б. Марченко; Д.В. Шаповалов . - К. : КНЕУ , 2005. - 207 с.
18. Руденко Л.В. Міжнародні кредитно-розрахункові та валютні операції: підручник/ Л.В.Руденко. – вид.2-ге, переобл. і допов. – К.:Центр навч.літ-ри, 2007. – 632 с.
19. Сміяна Л.С. Правові основи зовнішньоекономічної діяльності/ Л.С. Сміяна. – К.:КНТ,2008.- 416 с.
20. Н. Тюріна, Н. Карвацька Зовнішньоекономічна діяльність підприємства. – К.: ЦУЛ, 2019. – 408 с.
21. Управління зовнішньоекономічною діяльністю:Навч.посібник: 2-ге вид., випр. і доп. / За заг. ред. А. І. Кредісова. - К.: ВІРА-Р, 2002. - 552 с.
22. Фонотова О.В.Применение Инкотермс в международном внутреннем торговом оороте/О.В. Фонотова.-М.: Зерцало, 2008.

Допоміжна

1. Бутинець Ф.Ф. та ін. Облік і аналіз зовнішньоекономічної діяльності. – Житомир: ПП «Рута», 2001.
2. Гребельник О.П. Основи митної справи. Навчальний посібник .- К.: Центр навчальної літератури, 2003.-600с.
3. Дудчак В.І., Мартинюк О.В. Митна справа: Навч. посібник. – К.: КНЕУ, 2002 – 310 с.
4. Кавторєва Я., Піроженко О. ЗЕД: все про облік та організацію. – 2-ге вид., перероб. і доп. – Х.: Фактор, 2005. – 320 с.
5. Конвенция ООН о договорах международной купли-продажи от 11.04.80 г.
6. Лізинг та інші орендні операції в міжнародному співробітництві // Міжнародна економічна діяльність України: Підручник / Новицький В.Є. - К.:, 2003.
7. Менеджмент зовнішньоекономічної діяльності: Навч. посібник / За ред. І.І. Дахно . - К.: Центр навчальної літератури , 2006. - 304 с.
8. Митний кодекс України від 11 липня 2002 р. – К.: Атіка, 2002. – 160с.
9. Основы таможенного дела в Украине: Учеб. пособие /Под ред. Н.Н.Каленского., П.В.Пашко. – К.: О-во «Знання», КОО, 2003. – 493с.
10. Стратегії економічного розвитку: національні та глобальні аспекти: Навчальний посібник / За ред. Орловської Ю.В. – Дніпропетровськ: Наука і освіта, 2005.

12. INTERNET-РЕСУРСИ

1. Державна служба статистики. <http://www.ukrstat.gov.ua/>
2. Законодавча база України <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/>

Розробник _____ _____ (Вероніка ЧАЛА)
(підпис)

Гарант освітньої програми _____ _____ (Кіра СПІРІДОНОВА)
(підпис)

Силабус затверджено на засіданні кафедри
міжнародної економіки та публічного управління
та адміністрування
Протокол від « 30 » 08 20 21 року № 1